

DOM, drama, Hrvatska, 2018.

Redatelj, scenarist i producent **Dario Pleić**

Nezavisna produkcija

Kada su zakoni iznad ljudi

Filmom Dom, Pleić ubada u bolesno, birokratsko tkivo hrvatskog društva, u postojeću pravnu nesigurnost koja vodi u društvenu neizvjesnost i besperspektivnost. Likove ne imenuje jer u njegovoj redateljskoj interpretaciji oni su tek bezimeni predložak za tumačenje općeg stanja i položaja čitavih generacija i njihovih pokoljenja.

Radnja filma se gotovo u cijelosti odvija u suvremenom interijeru novog stana. Ona (Judita Franković) , on (Mislav Čavajda) i njihovo višemjesečno dijete mlada su tročlana obitelj, koja, već na početku zajedničkog života gubi vlasničko pravo na dom, bude ovrhovljena i danonoćno živi u strahu od deložacije. Upregnuti i uhvaćeni u birokratske stege, bankovne špekulacije i administrativne klopke, oni gube prvotni optimizam i entuzijizam zajedničkog života, međusobno se zatvaraju i udaljuju te postaju stranci pod istim pokrivačem. Teško stečeni i toliko željeni dom pretvaraju u ćeliju zatočenih sustanara. Snagu za izlaz iz labirinta obespravljenosti moraju pronaći sami i u sebi.

Film je prožet atmosferom strepnje, nevjerice, očaja i izgubljenosti. Ispraznost njihove sadašnjosti i neizvjesnost zajedničke budućnosti vizualno upriličuju scene iseljenog stana, života upakiranog u kutije i kofere i zaglavljenog u zjapeće praznim policama i ormarima. Poneki nalet probuđene ljubavi i mladenačke žudnje unijet će im u grčevitu svakodnevicu dašak ljubavi i tjelesne radosti, no već i pogled na dijete nadvit će nad njihov odnos gorku sjetu roditeljske odgovornosti.

Radnja je dramaturški linearna, ali s visokim zahtjevima na glumačku ekstenzivnost i ekspresivnost. Pokretom, mimikom i usklađenim psihološkim tonusom izvedbe postignuta je ciljana turobnost dramaturške potke. Glazbena podloga je disonantna, prigušena, no opet dovoljno čujna da nadogradi vizualni i interpretativni utisak. Iako je dijaloški format skroman i izvan redateljskog fokusa, rijetke replike su narativno efektne i dobro glumački izvedene.

Od redateljske zamisli do ekranizacije, film tvori koherentnu vizualnu cjelinu s dramaturški jasno uobličenom poantom. Sasvim je razvidno da ovim filmom Pleić ne pretendira na brojčanu gledanost. On ne podilazi prosječnim filmskim ukusima i nije holivudski bombastičan. To je ozbiljan i zreo autorski projekt iz kojeg će gledatelj iščitati redateljevu zaokupljenost mračnom stranom života u zemlji koju s ponosom zovemo Domovinom, no, koja, svojom socijalnom inferiornošću i administrativnom rigidnošću, građanima, do krajnjih granica izdržljivosti, otežava konzumaciju osnovnog ljudskog prava, prava na Dom.

Za projekt FK 54+ napisala

Zagreb, 6. kritičarski susret, travanj 2019.

Višnja Bunata Blagović